

[Jefsen Christensen.]

der bag dette, at de nu kan forsvinde, ligger et stort Arbejde og betydelige Vanskeligheder for den sønderjydske Sparekasse-administration, hvilke Vanskeligheder bl. a. har foranlediget, at den 10-aarige Frist, som de kommunale Sparekasser fik til at indrette sig efter Bestemmelserne i Sparekasselovens §§ 5 og 7, ikke synes at have været tilstrækkelig. 10 Aar er jo et meget kort Spand af Tid i et Folks Liv, og jeg tror, at man ogsaa her paa Rigsdagen gør vel i at huske paa dette, naar en og anden en Gang imellem kan blive utaalmodig over, at vi nu 10—11 Aar efter Genforeningen dog stadig maa tale om særlige Forhold i Sønderjylland. Hvorvidt det imidlertid er paakrævet, at de 6 Sparekasser, som dette særlige sønderjydske Sparekasselovforslag alene omfatter, skal have yderligere 10 Aar til at indrette sig paa det almindelige Sparekasegrundlag, maa jeg tillade mig at stille mig spørgende overfor, og jeg vil derfor gerne, idet jeg i øvrigt anbefaler Lovforslaget til velvillig Behandling i det høje Ting, ved Forhandlingens Slutning foreslaa Sagen henvist til et Udvalg.

Jørgen Møller: Jeg kan paa mit Partis Vegne tiltræde, at der gives de sønderjydske amts- og bykommunale Sparekasser denne Dispensation fra Bestemmelserne i Sparekasseloven af 4. Oktober 1919. Det drejer sig her om ret gamle Institutioner, hvis Opgave har været ikke at skaffe store Overskud eller store Fordele for Kommunen, men at drive en Udlaans- og Finansieringsvirksomhed paa saa gunstige Vilkaar som overhovedet muligt. Den Sparekasse, jeg kender bedst, nemlig Haderslev Bys Sparekasse, er langt over 100 Aar gammel, og den har en Bestemmelse i sine Vedtægter om, at Halvdelen af dens Overskud skal anvendes i velgørende Øjemed. En saadan Kasse har naturligvis skabt sig en vis Popularitet i store Dele af Befolkningen. Den har saaledes gennem Aarene ydet forholdsvis store Summer til Menighedsplejen, til Afholdsbevægelsen, til Frelsens Hær og mange andre Ting. At lade saadanne Kasser likvidere just nu i denne vanskelige Tid vil være om ikke umuligt saa dog meget vanskeligt, saa jeg kan fuldt ud anbefale, at de nuværende Tilstande bliver bestaaende i yderligere 10 Aar, og jeg kan med saa meget bedre Samvittighed gøre det, som man i Sønderjylland uanset Partifarve har været enig om at fremsætte Ønske i saa Henseende overfor Regeringen og Rigsdagen. Jeg anbefaler Lovforslaget.

Schaumann: Det foreliggende Lovforslag er jo af en helt anden Karakter end det foregaaende, selv om det naturligvis paa Grund af de vanskelige Pengeforhold har nogen Forbindelse dermed. Men mon der i det hele taget fra de 6 Sparekassers Side er gjort Forsøg paa at komme bort fra den Særstilling, som de foreløbig indtager? Jeg tvivler lidt derom, og var jeg ansat i en af dem, vilde jeg af personlige Grunde naturligvis heller ikke være glad derfor. Dog maa vi her i Tinget se bort derfra og se at formindske Særlovgivningen paa alle mulige Punkter. Men hvorledes? Ja, jeg har tænkt mig, at naar Pengeforholdene blev mere rolige end nu, saa kunde den kommunale Garanti maaske afvikles derved, at Kommunerne i Sparekasserne indskød Reservefondsbeviser, som efterhaanden skulde nedbringes i samme Omfang, i hvilket Sparekasserne paa naturlig Maade var i Stand til at oparbejde Reservefonds, og derved, at Kommunerne garanterede Sparekasserne, at de paa deres nuværende Udlaan ikke skulde lide Tab udover det Beløb, som ved Afviklingen henstod paa Reservefonden. Om denne Vej er acceptabel og gennemførlig, kan vi drøtte i det kommende Udvalg, hvor jeg paa mit Partis og egne Vegne vil tilsikre Lovforslaget en hurtig og velvillig Behandling.

Lausten: Jeg skal ogsaa anbefale dette Lovforslag til hurtig Behandling. Det er jo i hvert Fald et Gode, at det i Mod-sætning til de fleste Forslag, vi behandler i denne Tid, ogsaa Forslagene angaaende Sønderjylland, ikke drejer sig om Penge. Man skal blot give de 6 Sparekasser, der er Tale om, Lov til at arbejde videre under de samme Garantiforhold, som de har arbejdet under hele Tiden, og der er vist ingen, som tør sige, at de Garantier, der gælder for disse Sparekasser, ikke er betryggende nok. Jeg ser derfor ikke nogen Grund til at standse disse Kassers Virksomhed, og det er det, der vil ske, hvis Forslaget ikke vedtages.

Den ærede sidste Taler spurgte, om der fra Sparekassernes Side var gjort Forsøg paa at faa Forholdene forandret. Nej, det tror jeg ikke, der er. Jeg tror ikke, der er gjort noget Forsøg paa det, og jeg forudser, at naar de 10 Aar, som det nu drejer sig om, er gaaet, vil der foreligge et nyt Forslag om en Forlængelse. Det tænker jeg, men det vil der heller ikke være noget galt i. Jeg synes ikke, der er Anledning til at slaa disse Sparekasser i Stykker, og jeg skal derfor anbefale Forslaget til Vedtagelse.